

ser på øen. Turistkontoret har brochurer om vandreture på Ærø og FynBus.

Har du ikke lyst til at være bundet af kort og vandrestier, så er naturen lige uden for døren. Begiv dig ud på din egen vandretur, du er altid tæt på havet og det smukke landskab. Det er svært at fare vild, så kom bare i gang.

Ærøboer over hele verden

Det hedder sig, at det at være født og opvokset på en rigtig ø gør noget specielt ved ens sind og personlighed. Det at have levet i isolation, hvor et hav har brudt forbindelsen til den øvrige verden, skaber en kronisk nysgerrighed og resulterer i en ubændig trang til at opleve verden udenfor. En kendt dansk skipper (han var ikke fra Ærø) har udtalt sig

om øbo sindelaget: Den værste sammensætning af en besætning på et skib er at have flere øboere ombord. Med en bornholmer, en færing og en ærøbo i samme besætning – er der lagt op til fest og ballade. Blandt søfartens folk kan du stadig møde ærøboer overalt på kloden. De er påmønstret skibe på stadig fart fra den ene havn til den anden. Som det fremgår af denne bog, har ærøboerne siden de lærte at »vrikke« en båd med en åre lidt af en ubændig udlængsel og bevæget sig med stor kyndighed i alle verdensdele og kontinenter, hvad enten det var i »Bottenhavet« (Den Botniske Bugt) eller på Fjernøsten. På Ærø anvendes udtrykket »hvor der findes groller, findes der også ærøboere« (groller er den ærøske betegnelse for gråspurve) – og det er så sandt, som det er sagt.

Bogens forfatter har gennem tiderne lige så bevæget sig omkring i verden på utallige rejser (måske er det også på grund af den ærøske baggrund) og mødt mangan en ærøbo ude i det fremmede. En oplevelse står dog helt specielt for mig. En aften i Singapore sad jeg sammen med nogle venner fra Singapore Airlines. Vi befandt os i det indiske kvarter, og der var en højroset, ja næsten uudholdelig larm af kinesisk, indisk og engelsk omkring os ved de små borde. Pludselig hørte jeg klart og tydeligt gennem støjhelvedet et kendt sprog og dialekt. Det var helt klart en midtærøsk dialekt, som kun en indfødt ærøbo kunne tale den. Jeg vendte mig om og fik kontakt med bordet, som indeholdt en Mærsk besætning, der lå på reden ud for Singapore og ventede på at komme til kaj og blive losset. Stemmens ejer var en af min ungdoms fodboldkammerater, jeg ikke havde set i mange år. Han kunne berette om, at der på skibet var påmønstret en ærøbo mere fra Marstal – han var på vagt. Vi gennemlevede vor ærøske nysgerrighed og oplevelsestrang og skiltes ud på de små timer med ønsket om et godt liv, og jeg skulle tage mange hilsener med hjem til Ærø.

◁ EN STRÆKNING I VITSØ INDGÅR I ØHAVSSTIEN, HVOR EN DEL AF INDDÆMNINGEN IGEN ER SAT UNDER VAND. HER SES GRÆSSENDE SKOTSK HØJLANDSKVÆG MED VESTER MØLLE I BAGGRUNDEN.

VRİKKEJOLLE. – DET KRÆVER ØVELSE AT LÆRE TEKNIKKEN.

At »vrikke« en båd

Som barn husker jeg at de fleste joller på Ærø på agterenden havde en dile (ærøsk for en fordybning). Her kunne børnene placere en åre, og når de stod op i båden vrikke åren fra side til side og derved føre båden frem i et anseligt tempo. Mange børn var utroligt gode til det og lærte på den måde at manøvrere båden i en tidlig alder, indtil de blev så store, at de kunne mestre at ro båden.

Om at fiske på Ærø

Ærø giver med sine varierede kyster og 80 km kystlinje gode betingelser for lystfiskeri efter havørred, torsk, hornfisk og fladfisk. Øen byder på en smuk og afvekslende natur med masser af plads til lystfiskeren. For Ærø's vedkommende er det svært at fremhæve den ene plads frem for den anden, da det en stor del af året er muligt at fiske overalt fra kysterne.

For eksempel er Ærø's sydvestlige side en lang fiskeplads, kun afbrudt af større eller mindre sandområder. Ærø Sportsfiskerforening har hvert år siden 1979 udsat et- og toårs havørreder direkte fra kysten. Disse udsætninger er medvirkende til det nu meget fine kystfiskeri efter havørred, som finder sted på Ærø. Et kort over Ærø, der viser de bedste fiskepladser på øen, kan hentes på diverse lystfisker organisationers hjemmesider.

De ærøske malere

Ærø har lige fra midten af 1800-tallet været et attraktivt sted for malere udefra. De beundrede det herligt klare lys, den uspolerede idyl og den overskuelige helhed, øen re-

DER ER EN GOD MULIGHED FOR FANGST AF HAVØRRED OG TORSK I DE ÆRØSKE FARVANDE.

præsenterede. Pietro Krohn skildrede købstadens gyldne idyl med de broget kalkede huse i bindingsværk og de brostensbelagte gader, ligeså grønlands- og marinemaler Carl Rasmussen, der blev født og voksede op i Ærøskøbing og senere bosatte sig i Marstal.

I begyndelsen af 1900-tallet flyttede Jacob Jørgensen og Sophus Paulsen til Ærøskøbing

fra det fynske. Og sammen med bl.a. Peter Tom-Petersen blev de varme skildrere af det Ærø, vi skønner på i dag: de karakteristiske lange agre, levende hegn og jorddiger, vide udsyn og havblik, pløjemarker og lune kroge. Sømaleren Johan Koch fra Ærøskøbing skal ligeledes nævnes som en markant maler, der har skildret det maritime Ærø.

MALEREN PIETRO KROHN, DER VAR BROR TIL FORFATTEREN AF »PETERS JUL«, JOHAN KROHN, OG OGSÅ ILLUSTREREDE DEN FØRSTE UDGAVE, HAR I 1869 MALET DETTE STEMNINGSBILLEDE FRA CREUTZ' HJØRNE I ÆRØSKØBING. ORIGINALEN KAN SES PÅ ÆRØ MUSEUM.

